

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2016

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 7

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: **Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:**

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Ցանկանում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում և բառաձևերում է գրվում *յ*.

- 1) ատամնաբու-ժ, Սերգե-ի, հա-ելազարդ, լռելյա-ն
- 2) Նա-իրի, սկեսրա-ր, երեխա-ի, աղյուս-ակ
- 3) խնա-ել, հետի-ոտն, ջղա-ին, աշխու-ժ
- 4) տու-ժ, հեռակա-ել, է-ական, արքա-որդի

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում գծիկով.

- 1) (Տեր) Ավագյան, քաշել (քաշքշել), քաղաք (ամրոց), փայել (փայփայել)
- 2) ունեցած (չունեցած), ուսանող (ուսանողուհի), վառ (նարնջագույն), ստորակետ (գիծ)
- 3) սուս (փուս), ջրմուղ (կոյուղի), պատեհ (անպատեհ), չոքս (միլիոն) անոց
- 4) ալ (կարմիր), քաշել (մոտեցնել), ուրախ(զվարթ), տալ (առնել)

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (բառակապակցությունների) մեջ փոքրատառով գրվող բաղադրիչ կա.

- 1) ՖՈՒՏԲՈՒԼԻ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՖԵՂԵՐԱՅԻԱ, ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԼՅՈՒԳՎԻԳ ՎԱՆ ԲԵԹՆՈՎԵՆ, ԱԽՈՒՐՅԱՆԻ ԿԻՐՃ
- 2) ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ԱՐԾՐՈՒՆՅԱՑ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՓՈՂՈՑ, ԳԻՏԵԼԻՔԻ ՏՈՆ, ՎԵՐԻՆ ԿԱՐՄԱՂԲՅՈՒՐ
- 3) ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, ԿՈՍԻՏԱՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ, ՀԻՊՈԿՐԱՏԻ ԵՐԳՈՒՄ, ՉԻԹԵՆՅԱՑ ԼԵՌ
- 4) ՄԻԿԼՈՒԽՈՍ ՄԱԿԼԱՅ, ՍՈՒՐԲ ՊԵՏՐՈՍ ԵԿԵՂԵՅԻ, ԱՐԱՄ ՏԻԳՐԱՆԻ ԹԱԳՎՈՍՅԱՆ, ՍԱՀԱՐԱՅԻ ԱՆԱՊԱՏ

4 Տրված բառերից քանիստ՞ն մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա.

բրդատվություն, մատենագրություն, բնութագրական, ծննդյան, դատրիկ, չվացուցակ, միջնորմ, պատվախանդորեն, քննաշրջան, հանդգնել:

- 1) ութում
- 2) բոլորում
- 3) հինգում
- 4) յոթում

5 Տրված բառերից քանի՞սն են հոմանիչ *դաժան* բառին.

սինլքոր, անագորույն, ամբարտավան, ժանտ, դժնի, դժկամ, դժխեն, բիրտ, անողորմ, դժոխալուր:

- 1) յոթը
- 2) վեցը
- 3) բոլորը
- 4) ութը

6

Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերաբար գործածված բառ *չկա*:

- 1) Հեծյալը քարացավ իր ձիու վրա:
- 2) Բնության գեղեցկությունը կախարդել էր մեզ:
- 3) Այդ դառը խոսքերը խայթեցին նրան:
- 4) Դանդաղ քայլում է հռչակավոր բանաստեղծը:

7

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության սխալ կա:

- 1) Կատակերգության երկրորդ տեսիլը ամենահաջողվածն էր և գերեց բոլորին:
- 2) Ուսուցչուհին դրվատեց հայոց լեզվի օլիմպիադայում հաղթած ներհուն աշակերտներին:
- 3) Ասպնջական ընտանիքում միշտ էլ հաճելի է հյուրընկալվելը:
- 4) Հորեղբայրս հայտնի որսորդ է, սակայն վերջերս խիստ զբաղված լինելու պատճառով արդեն ստեպ-ստեպ է գնում որսի:

8

Տրված բառերից քանիսի՞նք արմատին (արմատներից մեկին) կարող է միանալ *-ատ* վերջածանցը և նոր բառ կազմել (առանց երկրորդ ածանցի).

զանգամաշկ, կիսամյակ, հաստաբուն, ամրակուռ, կավածեփ, քնաթաթախ, սպիկար, ձյունափայլ, արևավառ, հոգեառ:

- 1) ութի
- 2) հինգի
- 3) երեքի
- 4) իննի

9

Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ կա:

- 1) աստղագետներ, ոտնաձայններ, որմնասյուներ, արծվաբներ
- 2) նյութամուկներ, մարգարաշտեր, սպունգներ, լուսամուտներ
- 3) կոնյակագործներ, գազամուղներ, դաշույններ, խտանյութեր
- 4) գործատերեր, նշագեղձեր, կողմնացույցներ, լեզվաբաններ

10

Տրվածներից քանի՞սը գերադրական աստիճանով դրված ածականներ *չեն*.

ամենագեղեցիկ, ամենաշնորհ, ամենամեծ, ամենախոր, ամենավատ, ամենահուզիչ, ամենաջերմ, ամենափոքր, ամենասեղմ, ամենատես:

- 1) երեքը
- 2) ոչ մեկը
- 3) մեկը
- 4) երկուսը

11

Նախադասություններից քանիստ՞ում ներգործական սեռի բայ կա:

- Նախորդ դարերում այս ու այնտեղ առկայծած որմնանկարչությունը փթթեց Տաքևում և Անիի տաճարներում:
- Կան նաև ուրիշ հանգամանքներ, որոնք հիմնավորապես մերժում են Գլաճորը Թանահատում տեղադրելու վարկածը:
- Ուսումնատենչ երիտասարդները օտար համալսարաններում էին մեղմացնում իրենց ուսման ծախսերը:
- Այս թանկագին ձեռագիրը մեզ է հասել հազարամյա պատմության խորքերից:

- 1) երկուսում
- 2) երեքում
- 3) չորսում
- 4) մեկում

12

Ո՞ր տարբերակում ենթադրական եղանակի բայածև չկա:

- 1) Չի դավաճանում ոչ մի ժամանակ
Հյուրընկալության հիմնավորց ոճին:
- 2) Ա՛խ, նորից «Բարի՛ ճամփա»,
Ա՛խ, նորից «Մնա՛ս բարով»...
Մի տեսակ տագնապ կա, որ
Չես ասի ոչ մի բառով:
- 3) Մենավո՛ր իմ սիրտ, մոլորվա՛ծ թռչուն,
Կարոտիդ կանչը չի հասնի նրան...
4) Ուր էլ լինեն, չեն մոռանա ես ողբաճայն երգերը մեր...

13

Նախադասություններից քանիստ՞ում մակբայ կա:

- Նամակի հետ նա աղջկան ուղարկեց նաև մի քանի անհրաժեշտ իրեր:
- Կնոջ թափառիկ հայացքը հանդիպեց Կոմիտասի աչքերին, հետո նորից կուչ եկավ ոտքերի մոտ, և նա շարունակեց ակնկոր փնտրել կորցրածը:
- Վարագույրների բարձրանալուց հետո տեսա՝ բոլորը ոտքի են ելել և փայլող աչքերով նայում են ինձ:
- Սկսեց քայլել մինչև փողոցի շրջադարձն ու հետ՝ ուշադիր նայելով անցորդներին:

- 1) երկուսում
- 2) երեքում
- 3) ոչ մեկում
- 4) մեկում

14

Ո՞ր բարդ նախադասության կազմում միակազմ նախադասություն կա:

- 1) Ոչ որ չկար. լավում էր միայն մեղուների բզզոցը:
- 2) Մթնում էր, երբ մենք հասանք լեռան ձյունապատ գագաթին:
- 3) Եկել էր ինձ մոտ, որ գործի մանրամասները քննարկենք:
- 4) Խոսելը նրա սիրած զբաղմունքն է, բայց շատ է այն չարաշահում:

15 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը բաղադրյալ ստորոգյալ:

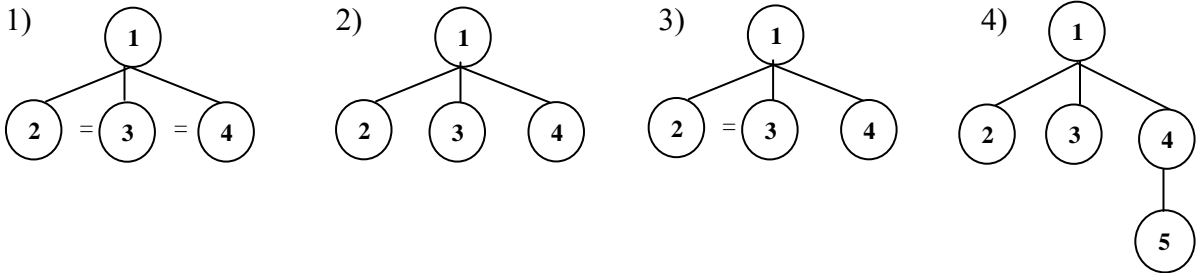
- 1) Օրերով տնից դուրս չէր գալիս:
- 2) Դանդաղ քայլում է ձիս հայրենի արահետներով:
- 3) Թաղի տղաները մի տեսակ դժվարությամբ էին ընկերանում միմյանց հետ:
- 4) Նա հորս մտերիմ ընկերն է եղել և գործակիցը:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ գոյականով արտահայտված խնդիր կա:

- 1) Նրա համար ընտրում են ամենաքաղցր պտուղները:
- 2) Ինձ պարտվելը նրա համար սովորական բան էր:
- 3) Փողոցի ծայրից ես մի անգամ էլ հետ նայեցի:
- 4) Բաժանվել էր կերակուրը, և լսվում էր գդալների չխկչխկոցը:

17 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Թվում էր, թե ահա ուր որ է կկռանա, գետնից կվերցնի մի մեծ քարի կտոր ու կշարտի փախչողի ուղղությամբ:

18 Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից որի՞ տերկրորդական նախադասությունն է ենթակա:

- 1) Ու գիտեմ հիմա՝ մի սովորական Աղջիկ էիր դու՝ նման ամենքին:
- 2) Մի՞թե արժանավորը նա չէր, ով քեզ փրկեց կործանումից:
- 3) Չեմ կարող մոռանալ, թե ինչպիսի տխուր ու աղերսող աչքերով էր մեզ նայում վիրավոր եղնիկը:
- 4) Ով քաղաքից էր հեռացել, Նա թողել էր մշուշը ծեր:

19 Ո՞ր տարբերակում է տրված պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված բարդի:

Պերսևսը աշխարհով մեկ ճանապարհորդելուց հետո գլուխը կորցրած եկավ հավերժահարսերի մոտ:

- 1) Երբ Պերսևսը ճանապարհորդում էր աշխարհով մեկ, գլուխը կորցրած եկավ հավերժահարսերի մոտ:
- 2) Պերսևսը, որ գլուխը կորցրել էր, աշխարհով մեկ ճանապարհորդելուց հետո եկավ հավերժահարսերի մոտ:
- 3) Պերսևսը, որ ճանապարհորդեց աշխարհով մեկ, գլուխը կորցրած եկավ հավերժահարսերի մոտ:
- 4) Պերսևսը, երբ ճանապարհորդել էր աշխարհով մեկ, գլուխը կորցրած եկավ հավերժահարսերի մոտ:

20

Նախադասություններից քանիստ՞ում կետադրական սխալ կա:

- Այնտեղ ծաղիկներ կային, չքնաղ ու բյուրազան ծաղիկներ՝ թիթեռների պես սփռված ու թրթռուն:
- Մի որբ ու աղքատ մանուկ էր ապրում այդ մարդկանց մեջ, գիշերը տեղ չունեի՝ գլուխը դնելու և հաց չունեի՝ ուտելու:
- Քանի տարի էր, ինչ Թուրվանտա Զորոն և Փալանճի Գրիգորն ամուսնացած էին, բայց հակառակ բուն ջանքերի՝ զավակ չունեցան:
- Թորիկին հետաքրքրում էր փողոցում ամեն բան. եթե արջ էին խաղացնում, դիտում էր, երբ տեսնում էր, որ մի դռան առաջ հավերը կուտ են ուտում, կանգ էր առնում ու երկար դիտում:
- Տակավին լսում էր նա երգը, և նրան, թվում էր, թե լեռնային լանջերի ծաղիկներն են երգում:
- Նրա հայացքը մի վայրկյան ընկավ լուսամուտից դուրս. մի մեղմ գիշեր էր և աստղերը մտերիմ աչքերի պես թարթում էին:

- 1) չորսում
- 2) մեկում
- 3) երկուսում
- 4) երեքում

21

Ո՞ր հայերենով է տրված հատվածը:

*Հուր հորիզոնն մարեցավ,
Երկինքն աստղեր փթթեցան,
Համբույր մ'առի դարձյալ ես
Հանուն աստեղց ցիրևցան:*

- 1) գրաբար
- 2) արևմտահայերեն
- 3) միջին հայերեն
- 4) արևելահայերեն

22

Ո՞ր պնդումն է սխալ Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմության» վերաբերյալ:

- 1) Հեղինակը քննական պատմություն ստեղծելու առաջին փորձն է կատարել՝ ստուգելով, ճշտելով իրեն հայտնի բոլոր փաստերը:
- 2) «Հայոց պատմությունը» Խորենացին գրել է իշխան Սահակ Բագրատունու պատվերով:
- 3) Հայ մատենագրության մեջ այն առաջին գրավոր հուշարձանն է, որն ընդգրկում է հայ ժողովրդի ամբողջական պատմությունը՝ նրա կազմավորումից մինչև հեղինակի ապրած ժամանակները:
- 4) Խորենացին իր պատմությունն ավարտել է նշանավոր «Ողբ հայրենասիրի» գլխով:

23

Նշվածներից ո՞վ է Վարդան Այգեկցու ընտիր առակների մի փունջ վերածել աշխարհաբարի:

- 1) Ավետիք Իսահակյանը
- 2) Ակսել Բակունցը
- 3) Հովհաննես Թումանյանը
- 4) Հովհաննես Շիրազը

24

Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Էն վեհ վայրկենին չըքնաղ գիշերի՝
Երկընքի անհո՛ւն, հեռու խորքերից,
Անմորագ մեռած սիրահարների
Աստղերը թըռած իրար են գալիս,
Գալի՛ս՝ կարոտով մի հեղ համբուրվում
Աշխարհից հեռո՛ւ, լազուր կամարում:*

- 1) «Fatum» (Վ. Տերյան)
- 2) «Անուշ» (Հ. Թումանյան)
- 3) «Արա Գեղեցիկ» (Ն. Չարյան)
- 4) «Հավերժական սերը» (Ավ. Իսահակյան)

25

Պնդումներից ո՞րն է ճիշտ Պետրոս Դուրյանի «Լճակ» բանաստեղծության վերաբերյալ:

- 1) Բանաստեղծի հավատարմության երդումն է հայրենիքին:
- 2) Նրանում զարգանում է փիլիսոփայական այն խոհը, թե կյանքի ու մահվան սահմանագծից է սկիզբ առնում անմահության գաղտնիքը:
- 3) Հասարակությունից օտարված անհատի դրաման է, որտեղ բնության չքնաղ մի բեկորը հանդես է գալիս որպես բանաստեղծի խռովահույզ սրտի հանգրվան:
- 4) Բանաստեղծի վեճն է Աստծու հետ:

26

Տրվածներից ո՞րը ճիշտ չէ Դանիել Վարուժանի «Հարճը» պոեմի վերաբերյալ:

- 1) Սյունյաց Բակուր իշխանը, վախենալով Տիրան արքայից, դժկամությամբ է իր հարկի տակ ընդունում Տրդատ Բագրատունուն:
- 2) Տրդատը, հրապուրվելով Բակուր իշխանի հարճ Նազենիկով, փախցնում է նրան, սակայն Բակուրը հետապնդում է նրանց և սպանում Նազենիկին:
- 3) Նազենիկի աճյունը Տրդատի կարգադրությամբ ամփոփում են մի չորացած բարդու տակ, որը դրանից հետո վերընձյուղվում է:
- 4) Տիրան արքայի փեսան՝ Տրդատ Բագրատունի իշխանը, ծեծել է կնոջը, կտրել նրա մազերը և հեռացել:

27

Տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

- ա. Կարծես թե սիրո քնքուշ խոսք ասաց նիրհող դաշտերին
- բ. Եվ ծաղիկները այդ սուրբ շշուկով իմ սիրտը լցրին
- գ. Ծաղիկների մեջ այդ անուրջ կույսի շշուկը մնաց
- դ. Արձակ դաշտերի ամայության մեջ նա մեղմ շշնջաց

- 1) դ, բ, գ, ա
- 2) բ, ա, դ, գ
- 3) դ, ա, գ, բ
- 4) ա, գ, դ, բ

28

Եղիշե Չարենցի ո՞ր բանաստեղծությունից է մեջբերվող քառատողը:

*...Երթամ մարող ու մարմող իրիկվա մեջ,
Որպես ուրու հալածական, որպես տեսիլ-
Տա՛մ պարանոցս կարոտին այն երկնուղեշ
Ու օրորվեմ՝ եղերական ու անբասիր...*

- 1) «Տաղ անձնական»
- 2) «Հեռացումի խոսքեր»
- 3) «Մահվան տեսիլ» («Որպես լքված թավջութակի...»)
- 4) «Անվերնագիր» («Իմ մահվան օրը...»)

29

Չախ կողմում նշված են Ակսել Բակունցի պատմվածքները, իսկ աջում՝ դրանցից մեկական հատված. ո՞ր տարբերակի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. «Մթնաձոր»
- բ. «Միրհավ»
- գ. «Խոնարհ աղջիկը»
- դ. «Ալպիական մանուշակ»

- 1. «Այդ կինը երբեք բոբիկ ոտքերով չի քայլել, չի նստել մխացող աթարի առաջ»:
- 2. «...Նայում էի գրատախտակի թվերին, աչքերիս առաջ բրդե շալով աղջկա գլուխը, ոտքերը ձյունի մեջ և ձյունի ճերմակության վրա օձի պես սև պարանը»:
- 3. «Թվում է, թե այդ մոռացված մի անկյուն է այն օրերից, երբ դեռ մարդը չկար, և բրածո դինոզավրը նույնքան ազատ էր գգում իրեն, ինչպես արջը մեր օրերում»:
- 4. «Դուրս եկավ, ճոճեց բարակ մարմինը որպես եղեգ և կաքավի մանր քայլերով սուրաց դեպի հնձանը»:

- 1) ա-3, բ-4, գ-2, դ-1
- 2) ա-3, բ-4, գ-1, դ-2
- 3) ա-4, բ-3, գ-2, դ-1
- 4) ա-3, բ-2, գ-4, դ-1

30

Ո՞ր պնդումն է սխալ Շահան Շահնուրի «Նահանջը առանց երգի» վեպի վերաբերյալ:

- 1) Վեպում պատկերված են օտարության մեջ հայտնված հայ մարդկանց սիրո և բարոյականության խնդիրները:
- 2) Վեպում ազգային ակունքներից նահանջի և հայապահպանության խնդիրներն արծարծված են Պիեր-Նենեթ դրամատիկ սիրավեպին համաձույլ:
- 3) Օտար միջավայրն ու բարքերը չեն ազդում ֆրանսիացի չղարձած Պետրոսի վրա, և նա Նենեթի մահից հետո հայերենով արտասանում է «Հայր մեր»-ը:
- 4) Հեղինակը դիտարկել է Ֆրանսիայում նոր-նոր ձևավորվող հայ գաղութի կյանքը:

31

Պարույր Սևակի ո՞ր ստեղծագործությունից է հետևյալ հատվածը:

*Դու՜ մեր երգի Մեսրոպ Մաշտոց,
Գիրն ու տառն ես Հայոց երգի:
    Հայոց երգի
    Անծիր հերկի
Ե՛վ ակոսն ու խորունկ առն ես,
Ե՛վ մատնընտիր սերմը նրա,
Ե՛վ խոստումը գայիք բերքի...*

- 1) «Եվ այր մի՜ Մաշտոց անուն»
- 2) «Եռաձայն պատարագ»
- 3) «Մարդ էլ կա, մարդ էլ»
- 4) «Անլռելի զանգակատուն»

32

Տրված բնորոշումներից որո՞ւմ սխալ կա:

- 1) Անդրանիկ Ծառուկյանը, Մուշեղ Իշխանը և Վազգեն Շուշանյանը սփյուռքահայ գրողներ են:
- 2) Խաչատուր Աբովյանը, Պետրոս Դուրյանը և Միքայել Նալբանդյանը 19-րդ դարի հեղինակներ են:
- 3) Դանիել Վարուժանը, Սիամանթոն և Նար-Դոսը արևմտահայ հեղինակներ են:
- 4) Ագաթանգեղոսը, Փավստոս Բուզանդը և Դազար Փարպեցին 5-րդ դարի պատմիչներ են:

33

Տրված գոյականներից քանիսի՞ հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ.

գրավատուն, դուստր, ճամփեզր, արարողակարգ, պատճեն, դաշտամուկ, ջրագիծ, հաղորդաշար, լրագիր, անասնապահ, գլխատառ, մեղվաբույծ:

34

Տրված հատվածում քանի՞ ուղիղ խնդիր կա:

Թե ուր գնացին Հուդային սպանած երկուսը, չինացվեց, բայց թողնելով ծանոթ արահետը՝ նա խորացավ ձիթենիներով շրջապատված տարածքը՝ քսակի ոսկիները շարտելով իր շուրջը հայտնվող մուրացիկներին, ձեռքի դողացող ասիերը անցորդներին ուղղած:

35

Տրված բառերից քանիստ՞ում բաց թողած տեղում պետք է գրվի *հ*.

խոնար-վել, հեղ-եղուկ, հեղ-եղատ, շնոր-ք, ընդ-ատել, արհամար-անք, ժպիր-, տարաշխար-իկ, հայ-ոյանք, հայթ-այթել,:

36

Պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներից քանի՞սը *չեն* գործածվել.

մակդիր, համեմատություն, հանգավորում, փոխաբերություն, չափազանցություն:

*Հոգ չէ, որ մեր օրերն անցան տենդի պես,
Կյանքը դարձավ անմխիթար զառանցանք.
-Մենք կժպտանք, գոհ կժպտանք մեռնելիս,
Որ երագում երազեցինք ու անցանք...*

37

Տրված հատվածում քանի՞ որոշիչ կա:

Սանդուղքի վրա լավեց վերև բարձրացող ինչ-որ մարդու ոտքերի ձայնը: Իր ալեկոծ մտքերին անձնատուր՝ անաղմուկ քայլերով մտավ նախասենյակ: Անտառի զմրուխտ թավուտներից եկող զովը մի պահ հասավ իրեն, բայց թուցիկ հայացքով նայելով անորոշ ուղղությամբ՝ նա նորից փակեց փեղկը՝ լարված սպասելով լուրի:

38

Քանի՞ վաղակատար ձևաբայ կա տրված նախադասության մեջ.

Ամբողջ մի դար՝ հարյուր տարի էր ապրել Մարգարիտ տատը, և որդիներն ու դուստրերը վաղուց արդեն իրենք էին ալեգարդ պապիկներ ու տատիկներ դարձել, բայց նա դեռ ապրել էր ուզում և արարել:

39

Նշել այն բառերի համարները, որոնք կազմությամբ պարզ են.

1. քնքուշ, 2. աշխարհ, 3. ազդու, 4. ձգան, 5. վարք, 6. խցան, 7. հրապարակ, 8. լուսին, 9. հրաման:

40

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում ձայնավորի սղում կա.

1. բացառիկ, 2. առաջնային, 3. մաքրակենցաղ, 4. լուսավոր, 5. զինամթերք, 6. պատանյակ, 7. փոքրիկ, 8. ձեղնահարկ, 9. հնանալ:

41

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում *Լ*-ից առաջ ստորակետ պետք է դրվի:

1. Նա անդադրում թափառեց օտար ժողովուրդների հայրենիքներում անպարփակ վիշտը հոգու մեջ և ցավակից եղավ անօգ մարդուն: 2. Առավ նրան իր սրտի մեջ իմացավ աշխարհի բոլոր ծայրերում էլ վիշտը մեկ է և սերը մեկ: 3. Նա հյուսեց բոլորի համար իր երգը եղավ այլևայլ երկրներում և մի օր վսեմափայլ երգիչը հոգնաբեկ վերադարձավ հայրենի տուն: 4. Երգի մրմունջով ելավ Արագածի գագաթը լուսահորդ ու ճերմակափառ և ընկողմանեց թույրիթույր ծաղիկների մեջ: 5. Ճախրում էին ծիածանաթև հավքերի երամները վերը երկնի լագուրում և միմյանց ձայն էին տալիս հոգեթրթիռ դայլայլով: 6. Ներքևում նա տեսավ քաղաքներ շեներ և լսեց հայաբառ չնաշխարհիկ երգը հերկվորի:

42

Նշել այն շարքերի համարները, որոնցում միայն բանաստեղծական ժողովածուների կամ շարքերի վերնագրեր են:

1. «Գարնանամուտ», «Տաղարան», «Մթնշաղի անուրջներ»
2. «Յեղին սիրտը», «Նոր տաղեր», «Վերադարձ»
3. «Հացին երգը», «Ոսկի հեքիաթ», «Մարդը ավի մեջ»
4. «Ծիածան», «Հուշարձան մայրիկիս», «Մթնածոր»

43

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում անկախ դերբայ կա:

1. Նա մանրագնին ուսումնասիրել է այդ ջրառատ գետը և հայտնաբերել մի հոյակապ ջրվեժ, որը կոչվեց Վիկտորիա՝ ի պատիվ Անգլիայի թագուհու:
2. Սևադան սրդողած պատմեց, որ հաղթանակից հետո թագավորն իջել էր Սևորոյաց ձորը:
3. Լեռնալանջերի ճերմակաթույր ձյունը հալվել էր, սարերն առաջվա նման ամպրոպներին չէին արձագանքում:
4. Իտալիայի կառավարությունը հապշտապ դիմեց աշխարհի բոլոր մասնագետներին՝ մասնակցելու աշտարակի փրկության գործին:
5. Թեքությունն այնքան զգալի է, որ մարդ ինքնապաշտպանական բնագողով հետ է քաշվում:
6. Առաջին հայացքից կարծես թե հանցանքը մատնող որևէ նշան չկար:

44

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության սխալ տարբերակների համարները:

Գարդմանա իշխանը՝ Սևադան, խորագնին հայացքը ուղղեց իր հոգու ներսը, որպեսզի այնտեղ փնտրի Մարգպետունու խորհրդավոր ակնարկի պատասխանը, սակայն ավելի վայելուչ համարեց լռելը:

1. **որպեսզի** – նպատակի պարագա, **փնտրի** – պարզ ստորոգյալ
2. **իր** – հատկացուցիչ, **հոգու ներսը** – տեղի պարագա
3. **խորհրդավոր** – որոշիչ, **պատասխանը** – ենթակա
4. **ակնարկի** – հատկացուցիչ, **լռելը** – ուղիղ խնդիր
5. **Սևադան** – բացահայտիչ, **խորագնին** – ձևի պարագա

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Սխալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Այն գոյականները, որոնք չունեն եզակի թիվ, կոչվում են անհոգնական գոյականներ:
2. Ոչ բոլոր բազմական բառերի հոգնակին է կազմվում **ներ** վերջավորությամբ:
3. **Անդեր, Կարպատներ, Հիմալայներ, Ալպեր** անունները անեզական գոյականներ են:
4. **Մարդ** գոյականի հոգնակին կազմվում է երկու ձևով՝ **մարդիկ** և **մարդեր**:
5. Բոլոր միավանկ բառերի հոգնակին կազմվում է **եր** վերջավորությամբ:
6. **Տիկին, պարոն, անձ** բառերը հոգնակին կազմում են երկու ձևով:

Բ մակարդակ

46 Բառերից քանիստ՞ում է գրվում **չ**.

մակ-նթացություն, կոր-նթարդ, ինքն-ստիներյան, հոտ-նկայս, գիրկ-նդիսառն, երկ-նտրանք, լուս-նկա, խոչ-նդոտ, առ-նչվել, առ-նթեր:

- 1) ութում
- 2) յոթում
- 3) վեցում
- 4) իննում

47 Ո՞ր շարքի ոչ մի բառում գաղտնավանկ **չկա**:

- 1) չարչարանք, երփներանգ, ծանրամարտ
- 2) ծաղկաման, աննկատելի, ակնահաճո
- 3) առանցք, ջերմաչափ, ունկնդիր
- 4) կարծր, ըմբոստ, ընկերական

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ձայնավորի կամ երկհնչյունի սղում կա.

- 1) պատմական, բարենպաստ, դյուցազներգություն, գործնական
- 2) ոճրագործ, բուրավետ, երկրաչափություն, վրեժխնդրություն
- 3) դեղնակտուց, ակնոցավոր, մարդկություն, կցակառույց
- 4) կապտաթույր, պատրանք, աստղաբույլ, ձանձրույթ

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառակապակցություններն ունեն դարձվածային իմաստ:

- 1) ջրի երես դուրս գալ, բերանը փակել, սայլ նստել
- 2) գլխին կոտրել, գիրք գրել, հին երգը երգել
- 3) ձեռքը վնասել, կապը կտրել, սանձը քաշել
- 4) ձեռքն ընկնել, սիրտն առնել, բռան մեջ հավաքել

50 Ո՞ր դարձվածքի բացատրությունն է սխալ:

- 1) *հոգու աչքեր* - ներզգացողություն
- 2) *ձեռքը բռնել* - արգելել
- 3) *ջուրը գցել* - անօգուտ վատնել
- 4) *մի սանրի կտավ* - միևնույն գործին նվիրված

51 Տրված բառերի բառակազմական վերլուծություններից ո՞րն է սխալ.

- 1) ապերջանիկ = ապ + երջան + իկ
- 2) վայելչագրություն = վայել + (ու)չ + ա + գ(ի)ր + ություն
- 3) կառամատույց = կառ + ա + մատ + ույց
- 4) խորհրդակցություն = խորհ + (ու)րդ + ա + կ(ի)ց + ություն

52

Ո՞ր շարքում միայն մեկ անձանց ունեցող բառ կա:

- 1) անհաճո, անհամահունչ, անցումային, անհագուրդ
- 2) անառիկ, անենթակա, թռչուն, անկարևոր
- 3) անասուն, անզգայուն, անընդհատ, անիրական
- 4) անզիտակ, ներկայություն, անձավային, անդադրում

53

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ա* ներքին հոլովման:

- 1) գրություն, ջրշուն, գարուն, գինետուն
- 2) ձյուն, մանկություն, մահ, ուղղանկյուն
- 3) աշուն, արյուն, անկյուն, գրատպություն
- 4) տեղանուն, գրատուն, հեռագրասյուն, հարություն

54

Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Աշխարհս մե փանջարս է,- թաղերումեն բեզարիլ իմ....
- 2) Միրում են աչքերիդ տխրությունը խորին....
- 3) Այցս ապարդյուն էր. այդպես էլ չհաշտվեցինք:
- 4) Միամիտդ դարձար բանասարկուների ձեռքին խաղալիք:

55

Հատվածներից քանիստ՞ում սուկածանցավոր բայ կա:

- Կացինս թողած կաղնու փչակում,
Պարանս ժայռի փեշերին թողած...
- Եվ ձորերում դառն ու անհուն
Կորցնեի տոհմ ու անուն
Ու կորչեի ես...
- Քառասուն տարի բռնած ճանապարհ՝
Շիտակ, անվեհեր
Գնում են ես վեր:
- Էլ սիրտս ինչպե՞ս բախտավոր մնար,
Թե ինքը իրեն բացել չիմանար...

- 1) երկուսում
- 2) երեքում
- 3) չորսում
- 4) մեկում

56

Ո՞ր նախադասության մեջ շաղկապ կա:

- 1) Այնպես էին խառնել ամեն ինչ՝ սատանան իսկ գլուխ չէր հանի:
- 2) Հենց գարունը բացվի, կտեղափոխվենք:
- 3) Չնայած սառնամանիքին՝ մրցումները չէին դադարել:
- 4) Հենց այդ գյուղն է մեր որոնածը:

57

Ո՞ր նախադասությունն է բարդ:

- 1) Ըստ ամենուրեք փակցված ազդագրերի՝ համերգը տեղի է ունենալու ամսի 25-ին:
- 2) Որպես հմուտ խոհարարի՝ եղբորս հրավիրում էին՝ մեծ խնջույքների, հարսանիքների պատրաստություն տեսնելու:
- 3) Աշուն է, այգում՝ տերևաթափ:
- 4) Ես, նստածներին շնորհակալություն հայտնելով, դուրս գնացի:

58

Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ականավոր լեզվաբան Մանուկ Աբեղյանը ծնվել է 1865 թվին Նախիջևանի Աստապատ գյուղում:
- 2) Առվակների ոլորքով կանգնած բարդիները մեղմ օրորվում էին ինչպես խմբապարի հավաքված աղջիկներ:
- 3) Նրա իմ վաղեմի ծանոթի հետ իջևանել էի երկրաբանների վրանում:
- 4) Շեներն ու գյուղակներն իրար միացնող խճողված ճանապարհների հազիվ ընդգծված եզրերին քամին կուտակել էր ծիածանի բոլոր գույները:

59

Պատասխանների ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բարդ նախադասությունների ստորադաս նախադասությունների պաշտոնները:

1. Թեև հազին ռազմական հանդերձանք էր, սակայն դա բնավ չէր նսեմացրել նրա կանացի թովչանքը:
2. Թե հմար լիներ գտնել ձեռագիր մատյանների և մեղեդու գունային համապատասխանությունը, կստանայինք նրբահյուս մանրանկարների և զարդերի ձայնաշարեր:
3. Նա պարզ տեսնում էր, որ իր հրապույրը մարդկանց աչքում պայմանավորված է մեծ մասամբ իր հարստությամբ:
4. Հենց ծնողների ցանկությունն էլ այն էր, որ նա մոռանար արտասահմանում կրթությունը շարունակելու մասին:

- ա. պայմանի պարագա
- բ. ժամանակի պարագա
- գ. ուղիղ խնդիր
- դ. ստորոգելի
- ե. զիջման պարագա

- 1) 1-ե, 2-գ, 3-ա, 4-դ
- 2) 1-ա, 2-ե, 3-դ, 4-գ
- 3) 1-ե, 2-ա, 3-գ, 4-դ
- 4) 1-դ, 2-ա, 3-գ, 4-բ

60

Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Սարերում այնքան լուռ է, որ շուկը մի կիլոմետր հեռավորությունից անգամ լսվում է:*
Սարերում շուկը մի կիլոմետր հեռավորությունից անգամ լսվելու չափ լուռ է:
- 2) *Նրան պատկեցրին, որ մի քիչ հանգստանա, հետո ճանապարհ գցեցին:*
Նրան պատկեցրին՝ մի քիչ հանգստացնելու և հետո ճանապարհ գցելու համար:
- 3) *Եթե մի քիչ ավելի հեռու լիներ, նրա շարժումները չէին երևա:*
Մի քիչ ավելի հեռու լինելով՝ նրա շարժումները չէին երևա:
- 4) *Նրա երազանքն այն էր, որ դասերը թողնի ու գյուղ վերադառնա:*
Դասերը թողնելն ու գյուղ վերադառնալը նրա երազանքն էր:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Իր բախտին ու բեռանը հնազանդ նա դանդաղ բարձրանում էր նեղ արահետով:
- 2) Նախկին ձիանոցը տան անդամների կողմից օգտագործվում էր որպես մատան:
- 3) Որ նրանք հայ լինեն ես իմ հայությունից կիրաժարվեմ հայը հող կվարի ծառ կտնկի շալակով փայտ կբերի:
- 4) Արևի շողերի միջից երևում էր կանաչով պատված բլուրը իսկ բլրի հետևում արտերն էին:

62

Բանաստեղծական նշված ժողովածուներից որը ո՞ւմն է:

ա. «Հեթանոս երգեր»	1. Գրիգոր Զոհրասպ
բ. «Լուռ ցավեր»	2. Ավետիք Իսահակյան
գ. «Երգեր ու վերքեր»	3. Համո Սահյան
դ. «Որոտանի եգերքին»	4. Դանիել Վարուժան
- 1) ա-4, բ-2, գ-1, դ-3
  - 2) ա-2, բ-1, գ-3, դ-4
  - 3) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3
  - 4) ա-3, բ-1, գ-2, դ-4

63

Տրված հատվածը ո՞ր ստեղծագործությունից է:

«Մի պատկեր կար, որ երևակայության մեջ ամբողջացնում էր նա... Դա իր մեղքն էր, ցածությունը, իր անգթությունը: Եվ ինչքան երկար նայում էր այդ դիակին, այնքան կսկծում էր սիրտը, և այնքան էլ հաճույք, հանգիստ էր զգում: Անդամալույծը դառավ մի սուրբ, մի պաշտելի սուրբ նրա համար: Նրա դիակը սրբագործում էր ծերուկի մեղսալից սիրտը»:

- 1) «Ավելորդը», Դերենիկ Դեմիրճյան
- 2) «Մթնածոր», Ակսել Բակունց
- 3) «Համբերանքի չիբուխը», Ավետիք Իսահակյան
- 4) «Բառս», Ալեքսանդր Շիրվանզադե

64

Պնդումներից քանի՞սն են ճիշտ Մուրացանի «Գևորգ Մարգարետունի» վեպի վերաբերյալ:

- Մարտի թեժ պահին, երբ գորքն անձնվիրաբար պաշտպանում է Բյուրականի ամրոցը, կաթողիկոսը գաղտնի հեռանում է:
- Աշոտ Երկաթի վարձկան եզերացիները վճռական պահերին միշտ նրա կողքին էին:
- Սահակ Սևադայի որդիները քաջաբար զոհվում են Դվինի մատույցներում:
- Հովհաննես կաթողիկոսը փորձում է հաշտեցնել արքային և Սահակ Սևադային:

65

Բառերից քանիսի՞ն առաջին արմատն է միավանկ.

գարեջուր, ուխտադրուժ, ուսանող, սրբազան, մարդասպան, ձվածկ, նենգադավ, հպանցիկ, վարդաբույր, գրադարան, թիավարել, բարձրաշխարհիկ:

66

Տրված հատվածում ընդգծվածներից քանի՞սն են պարագա:

Տարածեց ձեռքը իշխանը **փութով**,
 Լռեց դահլիճը պերճ ապարանքի,
 Պատվիրակները պատմեցին **վշտով**
 Թշվառ վիճակը մայր հայրենիքի:
 Չայրացավ հոգին քաջ գորավարի,
 Համհարզները իր **սաստիկ** գայրացան,
 Առավ ընկերներին հին կռիվների,
 Եվ **հողը** հայրենի թողին, հեռացան:
 Գնացին նրանք. **սահմանը չանցած՝**
 Շինականն արտից առավ մի բուռ հող,

Լցրեց քսակը և **արագընթաց**
 Հասավ իշխանի ապարանքը ճոխ:
 Հին հայրենիքի մեղեդիները հին
 Մեղմ կարկաչեցին **առվակների պես**,
 Գուսանը վառման երգեց **սրտագին**
 Ճերմակ լեռների կատարները վես:
 Աչքերը լցված սրտի **արցունքով՝**
 Խոնարհում է հեզ գլուխն արքենի,
 Եվ **երեք անգամ** անհուն կարոտով
 Համբուրում է նա հողը հայրենի:

67

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Սի քանի անգամ փորձեցի խոսել հետը՝ գիտենալու համար՝ արդյոք հա՞նր է, քայց նա աչքերը չռում էր, նայում էր երեսիս ապուշի պես, ապա ժպտում էր և նորից գլուխը կրծքին թերում:

1. **արդյոք** – վերաբերական, **թերում էր** – սահմանական եղանակ, չեզոք սեռ
2. **քայց** – համադասական շաղկապ, **պես** – կապ, հետադրություն
3. **նորից** – մակբայ, **նայում էր** - անկատար անցյալ, ներգործական սեռ
4. **մի քանի** – որոշյալ դերանուն, **խոսել** - անորոշ դերբայ, չեզոք սեռ
5. **գիտենալու** - ապակատար դերբայ, ածանցավոր, **համար** – կապ, հետադրություն

Մարտից քանի՞սն են հակասում շարադրանքի (տեքստի) բովանդակությանը:

Մարդն իր ամբողջ կյանքի ընթացքում ունենում է 52 ատամ, որոնցից քսանը աճում և ընկնում են մանկական տարիքում: Ատամների բարձրությունը տատանվում է 1,75 սմ-ից (մեծ սեղանատամ) մինչև 2,7 սմ (ժանիքներ): Տարեց մարդու բոլոր 32 ատամները մի գծով շարելու դեպքում կստացվի 70 սմ-անոց շարան: Մարդու ծնոտի սեղմման ուժը կարող է հասնել մինչև 80 կգ-ի (1 քառ. սմ-ի վրա): Կծելու ուժգնության ռեկորդը պատկանում է մի ամերիկացու, որը գիտափորձի ժամանակ կարողացել է 1 քառ. սմ-ի վրա դրսևորել 442 կգ սեղմման ուժ: Վերջին ժամանակներում ավելի հաճախ է պատահում, երբ իմաստության ատամները ուղղակի չեն աճում կամ լինող ճեղքել չեն կարողանում, այսինքն՝ մարդու ատամների քանակը նվազման է գնում՝ հասնելով 28-ի: Դա կապված է կերակրի հետ, որը գնալով դառնում է ավելի փափուկ և դյուրաժամ, իսկ նախամարդու ծնոտի չափը վաղուց հեռավոր հիշողություն է դարձել:

- Եթե մարդու երեսուներկու ատամները կշռեն, կստացվի չորս հարյուր քառասուներկու գրամանոց և յոթանասուն սանտիմետրանոց շարան:
- Տարբեր մարդկանց ատամնաշարի սեղմման ուժը տարբեր է, և կծելու ուժգնության ռեկորդը պատկանում է մի ամերիկացու, որը գիտափորձի ժամանակ կարողացել է 1 քառ. սմ-ի վրա դրսևորել 442 կգ սեղմման ուժ:
- Հասուն մարդու ատամնաշարն ունի հիսուներկու ատամ, որոնց բարձրությունը տատանվում է 1,75 սմ-ից մինչև 2,7 սմ:
- Բավարար վիճակում գտնվող մարտողական համակարգ ունեցող մարդկանց իմաստության ատամները հաճախ դուրս չեն գալիս:

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում նախածանց կա.

1. մակագիր, 2. անդրաշխարհ, 3. անիմաստ, 4. անթացույ, 5. տհաս, 6. նախնադար, 7. հակամետ, 8. անագ, 9. վերադարձ:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՞ր ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Սահմանական, ըղձական և ենթադրական եղանակների ժխտականը կազմվում է դրական ձևերին չ մասնիկ ավելացնելով:
2. **Ն** և **չ** սոսկածանցները անցյալ կատարյալի կազմության ժամանակ ընկնում են:
3. **Ան** և **են** սոսկածանցավոր բայերը ինչպես **ա**, այնպես էլ **ե** խոնարհման են:
4. **Ե** խոնարհման բոլոր բայերը եզակի հրամայականում ստանում են **իր** վերջավորություն:
5. Բայի բաղադրյալ դիմավոր ժամանակաձևեր ունի միայն սահմանական եղանակը:
6. Ըղձական, ենթադրական և հարկադրական եղանակների բոլոր ժամանակաձևերը պարզ են: